

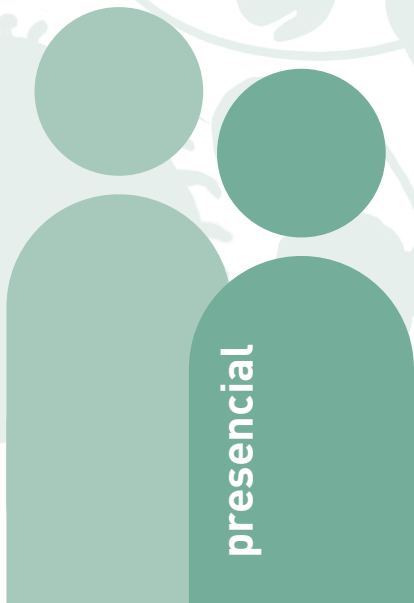
MÀSTER D'ORTOPÈDIA per a farmacèutics

IV EDICIÓ

**2015
2016**

B Universitat de Barcelona

 COL·LEGI DE
FARMACÈUTICS
DE BARCELONA

presencial

Direcció

Concepció Amat Miralles, professora titular del Departament de Fisiologia, Facultat de Farmàcia, UB

Carles Berga i Martí, farmacèutic i ortopedista. Col·legi de Farmacèutics de Barcelona

Coordinació

Montserrat Gironès Saderra, vocal d'Ortopèdia del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona

Cristina Rodríguez Caba, cap del Departament de Formació i Desenvolupament Professional del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona

Objectius

L'**objectiu general del curs** és ampliar i actualitzar els coneixements teòrics d'anatomia, fisiologia, biomecànica i fisiopatologia del cos humà relacionats amb l'ortopèdia, i aconseguir els coneixements i les habilitats pràctiques per elaborar, adaptar i dispensar correctament articles ortopèdics.

El contingut proporciona els coneixements teòrics i pràctics adequats per elaborar els aparells ortopèdics que prescriu el metge especialista i per obtenir la competència necessària per dispensar ortesis, pròtesis i altres dispositius. També passa revista a les pautes a seguir durant el procés fins a l'adaptació final dels elements ortopèdics corresponents (presa de mides, proves, comprovacions, adaptació i assessorament a l'usuari). Al mateix temps, posa un èmfasi especial en els diferents tipus de materials i en la documentació necessària a cada cas per dispensar articles ortopèdics d'acord amb la nova legislació basada en directrius europees.

Metodologia docent

Classes magistrals a l'aula amb utilització de mitjans informàtics i audiovisuals que permeten visualitzar i comprendre el material gràfic. A l'inici de cada assignatura els estudiants reben un dossier amb els esquemes dels temes i les figures i material gràfic que aporta el professorat.

Sessions teoricopràctiques a l'aula en les quals s'apliquen els coneixements a la resolució de casos pràctics. En aquestes sessions es maneja material divers d'ús en l'ortopèdia.

Taller. Sessions de taller per elaborar plantilles, per prendre mides, per elaborar motlles d'escaiola i per aprendre les tècniques de termomodelat. Sessions demostratives de l'aplicabilitat dels diferents tipus d'ortesis comercialitzades. Aquestes sessions es fan als laboratoris de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona.

Hores de classe: 350h, que corresponen a 60 ECTS.

Avaluació

L'**assistència** a les classes teòriques i pràctiques **és obligatòria** i hi ha un control en cada una de les sessions. **S'exigeix l'assistència al 80%**.

Cada una de les assignatures és avaluada específicament amb sistemes que depenen de les activitats que s'han fet.

L'avaluació és continuada. Valora l'actitud i el treball durant el desenvolupament de cada assignatura.

Les assignatures tenen diferents modalitats d'avaluació:

1. Treball tutelat en les assignatures 1, 2, 3 i 4. El treball és escrit i basat en casos clínics.
2. Totes les assignatures tenen un examen final escrit.
3. Als mòduls 1 i 2 un dels treballs s'ha de presentar oralment.

El **treball final de màster** seguirà la normativa de la UB per a màsters oficials. El treball consistirà a dissenyar una ortopèdia.

Mòdul 1

Assignatura 1

Assignatura de

6 ECTS

Teoria

40 hores

Pràctiques

10 hores

Període de docència

Del 16 al 20

de novembre del 2015

Lloc

Facultat de Farmàcia

Organització general del cos humà. Aparell locomotor

Programa

Tema 1 Introducció. Objectius, planificació i desenvolupament del curs. Història de l'ortopèdia

Tema 2 Legislació actual nacional i autonòmica. Decrets 414/96 i 2727/98

Tema 3 Organització general del cos humà: teixit, òrgan i sistema. Posició anatómica. Mètodes d'estudi

Tema 4 Aparell locomotor. Aspectes generals

Tema 5 Sistema esquelètic: teixit ossi. Osteogènesi. Creixement ossi. Remodelació òssia

Tema 6 Articulacions: classificació. Fisiologia articular. Concepte de biomecànica

Tema 7 Traumatismes articulars: luxacions i esquinços. Limitació del moviment articular

Tema 8 Sistema muscular. Fisiologia de músculs i tendons. Vascularització i innervació

Tema 9 Estudi general del sistema nerviós. Control del moviment

Tema 10 Fisiologia del moviment. Estudi de la marxa normal i de la marxa patològica

Tema 11 Alteracions del sistema neuromuscular. Paràlisis: hemiplegia, paraplegia, tetraplegia

Tema 12 Estudi general de les fractures

Tema 13 Estructura i fisiologia de la pell. Alteracions de la pell

Tema 14 Cremades. Cicatrius i queloides. Tractament

Tema 15 Úlceres de decúbit. Tractament ortopèdic de les úlceres de decúbit

Professorat

C. Amat Professora titular del Departament de Fisiologia, Facultat de Farmàcia, UB

A. Camarasa Graduat en física, especialista en radiofísica hospitalària

M. Camps Farmacèutica, especialista en legislació sobre productes sanitaris

M. Gironès Farmacèutica, vocal d'Ortopèdia del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona

F. J. Pérez-Cano Professor titular del Departament de Fisiologia, Facultat de Farmàcia, UB

M. J. Rodríguez Professora associada del Departament de Ciències Fisiològiques II, Facultat de Medicina, UB

J. Rueda Diplomada en infermeria. Expert en ferides pel GNEAUPP

Extremitat inferior: maluc, genoll i turmell

Programa

Tema 1 Anatomia i biomecànica del maluc

Tema 2 Patologia del maluc

Tema 3 Anatomia i biomecànica del genoll i del turmell

Tema 4 Patologia del genoll

Tema 5 Patologia del turmell

Tema 6 Patologies neuromusculars. Atròfia muscular

Tema 7 Malalties degeneratives: artrosi, artritis i osteoporosi

Tema 8 Ortesi antiequina. Bitutors. Ortesi per a desviacions dels eixos del genoll. Ortesi per a patologies del maluc. Ortesis funcionals per a l'extremitat inferior

Tema 9 Lesions més freqüents en l'esportista. Patologies del genoll en l'esportista. Patologies del turmell en l'esportista. Altres patologies en l'esportista

Tema 10 Escalfaments i estiraments en la pràctica esportiva

Tema 11 Termoteràpies. Conceptes bàsics de rehabilitació

Pràctica 1 Ortesis per a patologies del maluc. Reconeixement i controls

Pràctica 2 Ortesis funcionals per a l'extremitat inferior. Reconeixement i controls

Pràctica 3 Ortesis per a desviacions dels eixos del genoll. Reconeixement i controls

Pràctica 4 Ortesi antiequina. Bitutors. Reconeixement i controls

Assignatura de

6 ECTS

Teoria

30 hores

Pràctiques

20 hores

Període de docència

Del 30 de novembre
al 4 de desembre del 2015

Lloc

Col·legi de Farmacèutics

Professorat

C. Amat Professora titular del Departament de Fisiologia, Facultat de Farmàcia, UB

S. Pérez Fisioterapeuta, osteòpata i ortopedista

M. Carabén Tècnic ortopedista i audioprotètic

V. Götzens Professor titular del Departament de Patologia i Terapèutica Experimental, Facultat de Medicina, UB

A. Lafont Reumatòloga, CAP II Dr. Robert, de Badalona

E. Margalet Traumatòleg, Institut de Traumatologia Puig Adell, Clínica Tres Torres

F. Oller Farmacèutic i ortopedista

X. Gasol Traumatòleg. CAR de Sant Cugat

Mòdul 1

Assignatura 3

Extremitat inferior: peu

Assignatura de
15 ECTS

Teoria
40 hores

Pràctiques
60 hores

Període de docència
Del 14 al 18
de desembre del 2015

De l'11 al 15
de gener del 2016

Lloc
Col·legi de Farmacèutics
Facultat de Farmàcia

Programa

Tema 1 Anatomia i biomecànica del peu

Tema 2 Patologies del peu infantil. Peu pla, peu cavus, valgisme i varisme del taló. Avantpeu en adducció. Malaltia de Köhler I i II. Talàlgia de Sever

Tema 3 Patologies del peu de l'adult. Metatarsàlgies, talàlgies. Peu dolorós de l'adult

Tema 4 Patologia del peu de l'ancià i del reumàtic

Tema 5 Patologia del peu del diabètic

Tema 6 Patologia del peu de l'esportista

Tema 7 Exploració i anamnesi del peu. Valoració i presa de mides. Podògraf i podòmetre. Podoscòpia i podografia. Valoració del peu per plataforma de càrregues. Sistema digitalitzat de presa de mides del peu

Tema 8 Tractament ortopèdic del peu infantil

Tema 9 Tractament ortopèdic del peu de l'adult

Tema 10. Tractament ortopèdic del peu de l'ancià

Tema 11 Tractament ortopèdic del peu del diabètic. Amputacions del peu

Tema 12 Tractament ortopèdic del peu de l'esportista

Tema 13 Classes de plantilles ortopèdiques

Tema 14 Tractaments ortòtics per a les patologies dels dits. Ortesis i complements

Tema 15 Calçat ortopèdic infantil. Formes de calçat

Tema 16 Calçat ortopèdic geriàtric a mida. Alces internes i externes

Pràctica 1 Taller de plantilles per a infants. Alces. Reconeixement i controls

Pràctica 2 Taller de plantilles per a adults. Reconeixement i controls

Pràctica 3 Taller de plantilles: plantilles per al peu de l'ancià i del reumàtic. Reconeixement i controls

Pràctica 4 Plantilles per al peu del diabètic i per al peu de l'esportista. Reconeixement i controls

Pràctica 5 Pròtesis per a amputacions parcials del peu. Reconeixement i controls

Pràctica 6 Taller d'ortesi per al peu: silicones

Pràctica 7 Correctors nocturns d'hàl·lux valg. Complementes per al peu. Reconeixement i controls

Pràctica 8 Calçat ortopèdic a mida

Professorat

J. M. de Anta Professor agregat del Departament de Patologia i Terapèutica Experimental, Facultat de Medicina, UB

M. Carabén Tècnic ortopedista i audioprotètic

X. Gasol Traumatòleg. CAR de Sant Cugat

Tronc. Extremitat superior

Programa

Tema 1 Anatomia i biomecànica de la columna vertebral. Anatomia exploratòria i semiològica

Tema 2 Deformitats angulars de la columna: escoliosi. Deformitats toràciques: cifolordosi

Tema 3 Patologies dorsals i lumbars. Patologies cervicals

Tema 4 Higiene postural

Tema 5 Tractament ortopèdic per a escoliosi. Tractament ortopèdic per a cifolordosi. Tractament ortopèdic per a tòrax de quilla i excavat

Tema 6 Tractament amb ortesis rígides de contenció lumbar. Tractament ortopèdic amb cotilles dorsolumbars

Tema 7 Anatomia i biomecànica de l'extremitat superior. Espatlla. Colze. Canell. Dits

Tema 8 Patologies de l'espatlla i del plexe braquial. Patologies del colze i del canell. Patologies de la mà i dels dits

Tema 9 Ortesis d'espatlla. Ortesis de colze, de canell, de mà i de dits

Tema 10 Introducció a l'osteopatia

Pràctica 1 Ortesis semirígides lumbars i dorsals a mida. Reconeixement i control

Pràctica 2 Ortesis elàstiques. Faixes toràciques i abdominals de bandes. Faixes elàstiques tubulars i obertes. Faixes de contenció abdominal. Reconeixement i control

Pràctica 3 Ortesis lumbars estàndards preventives i semirígides. Ortesis dorso-lumbars estàndards. Classificació de les ortesis de tronc segons la funció. Reconeixement i control

Pràctica 4 Ortesis cervicals. Reconeixement i control

Pràctica 5 Tractament ortopèdic per a escoliosi. Tractament ortopèdic per a cifolordosi. Tractament ortopèdic per a tòrax de quilla i excavat. Reconeixement i control

Pràctica 6 Ortesis rígides de contenció lumbar. Cotilles dorsolumbars. Reconeixement i control de cotilles

Pràctica 7 Ortesis d'espatlla. Ortesis de colze, de canell, de mà i de dits. Reconeixement i control

Pràctica 8 Elaboració d'ortesis amb tècniques de termoemmotllament. Reconeixement i controls

Pràctica 9 Pràctiques d'anatomia

Pràctica 10 Anatomia superficial

Pràctica 11 Motlles d'escaiola per a cotilles. Motlles d'escaiola per a l'extremitat inferior. Motlles d'escaiola per a pròtesis d'amputació femoral. Motlles d'escaiola per a pròtesis tibials. Motlles d'escaiola per a ortesis del membre superior. Presa de mides. Disseny. Reconeixement i controls

Pràctica 12 Presa de mides per sistema 3D

Assignatura de
6 ECTS

Teoria
30 hores

Pràctiques
20 hores

Període de docència
De l'1 al 5
de febrer del 2016

Lloc
Facultat de Farmàcia
Facultat de Medicina

Professorat

L. Aguilar Cirurgià ortopedista i traumatòleg. Centre Mèdic Teknon

S. Pérez Fisioterapeuta, osteòpata i ortopedista

E. Boada Cirurgià ortopedista i traumatòleg. Centre Mèdic Teknon

M. Carabén Tècnic ortopedista i audioprotètic

J. Casañas Cirurgià ortopedista i traumatòleg. Centre Mèdic Teknon. Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge

L. Fernández Farmacèutic i tècnic ortopedista

E. Margalet Traumatòleg. Institut de Traumatologia Puig Adell, Clínica Tres Torres

F. Oller Farmacèutic i ortopedista

J. Duran Professor ajudant del Departament de Patologia i Terapèutica Experimental, Facultat de Medicina, UB

Mòdul 2

Assignatura 5

Efectes i accessoris. Ajudes tècniques

Assignatura de
7 ECTS

Teoria
46 hores

Pràctiques
12 hores

Període de docència
Del 15 al 19 de febrer
i 7 de març del 2016

Lloc
Col·legi de Farmacèutics

Programa

Tema 1 Amputacions del membre inferior. Pròtesis del membre inferior

Tema 2 Amputacions del membre superior. Pròtesis del membre superior. Epíttesis. Pròtesis cosmètiques

Tema 3 Ajudes tècniques: cadires de rodes per a adults. Cadires de rodes i complements per a paralítics cerebrals

Tema 4 Ajudes tècniques a la marxa i la llar

Tema 5 Embenatge esportiu. *Tapping*

Tema 6 Farmacioles per l'esport

Tema 7 Ortesis i complements per la pràctica esportiva: turmell i genoll. Reconeixement i control

Tema 8 Sistema cardiovascular. Sistema limfàtic

Tema 9 Patologia vascular. Insuficiència venosa. Patologia limfàtica. Tractament ortopèdic de les patologies vasculars i limfoedemes

Tema 10 Pressoteràpia

Tema 11 Aparell urinari. Vies urinàries: fisiopatologia

Tema 12 Retenció i incontinència urinària: tractament

Tema 13 Anatomia, fisiologia i patologia intestinal. Ostomies. Material per a pacients ostomitzats: bosses de colostomia, ileostomia i urostomia. Complementos i higiene

Tema 14 Tractament ortopèdic de la patologia abdominal. Braguers

Tema 15 Anatomia i fisiologia mamària. Patologia mamària

Tema 16 Recuperació de la dona mastectomitzada. Pròtesis mamàries i cotilles. Cotilleria especial

Tema 17 Anatomia i fisiologia de l'orella. Vies auditives

Pràctica 1 Ajudes tècniques

Pràctica 2 Embenatge esportiu. Introducció a la tècnica de *kinesiotape*

Pràctica 3 Protecció de les orelles amb taps a mida

Professorat

C. Amat Professora titular del Departament de Fisiologia, Facultat de Farmàcia, UB

M. Carabén Tècnic ortopedista i audioprotètic

N. Clavero Directora comercial, formada en mastectomies a Alemanya. Llicenciada en administració i direcció d'empreses (ADE)

P. Fernández Tècnic ortopedista

D. Conill Infermera. Programa de prevenció, avaluació i tractament de la incontinència urinària, MUTUAM

E. Lacalle Farmacèutica, tècnic ortopedista especialista en medicina esportiva, professora del curs de post grau "Especialista en ortopedia" a les Universitats de València, Alcalà de Henares i Les Palmes de Gran Canària

C. Mendoza Cirurgià, especialista en patologia mamària de l'Hospital de la Vall d'Hebron

T. Poca Infermera especialista en ostomies, Hospital de Barcelona

M. Halcón Expert en ortopèdia i ajudes tècniques per la Universitat Complutense de Madrid

C. Chomiak Especialista de producte de teràpia de compressió

F. Oller Farmacèutic i ortopedista

J. Marinello Especialista en angiologia i cirurgia vascular, consultor emèrit honorífic – Hospital Mataró, CSdM, professor associat – ESCS – Univ. Pompeu Fabra. TCMM

Mòdul 2

Gestió de l'ortopèdia

Programa

Tema 1 Normes ISO a l'oficina de farmàcia i a l'ortopèdia

Tema 2 Aplicació del màrqueting a l'ortopèdia i a l'oficina de farmàcia

Tema 3 Gestió econòmica i fiscalitat de l'ortopèdia a l'oficina de farmàcia i a fora

Tema 4 Comerç electrònic i ortopèdia. Aspectes legals

Tema 5 Prestacions ortopèdiques a càrrec del Servei Català de la Salut

Tema 6 Sistema de facturació. Situació actual de l'ortopèdia a la farmàcia

Tema 7 Procediment d'autorització per obtenir la llicència de fabricació de productes ortoprotètics a mida

Pràctiques Casos clínics

Assignatura 6

Assignatura de
5 ECTS

Teoria
21 hores

Pràctiques
21 hores

Període de docència
Del 8 a l'11
de març del 2016

Lloc
Col·legi de Farmacèutics

Professorat

M. Carabén Tècnic ortopedista i audioprotètic

S. Cassany Farmacèutic, cap del Servei de Control Farmacèutic, Departament de Salut, Subdirecció General de Farmàcia, Generalitat de Catalunya

J. A. Sánchez Economista, expert en IRPF i fiscalitat en empresa familiar, soci i coordinador general d'ASPIME

C. Ribera Llicenciada en farmàcia (UB), màster en màrqueting (EADA) i assessora de màrqueting de farmàcia

M. Gras Llicenciada en dret (UB) i cap del Departament d'Assessoria Jurídica de la Junta de Govern del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona

M. Gironès Farmacèutica, Vocal d'Ortopèdia del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona

M. Roig Farmacèutica comunitària. Titular d'oficina de farmàcia certificada per la norma ISO 9001:2000

Treball fi de Màster (TFM)

Hi haurà tutories *on line* i presencials

La presentació del treball serà **durant la primera quinzena de maig** del 2016

Mòdul 3

Assignatura 7

Assignatura de
15 ECTS

Període
Del 15 de març
al 15 de maig del 2016

Lloc
Col·legi de Farmacèutics

Estructura del curs

L'estructura del màster és modular, amb matrícula única per als tres mòduls.

Organització en tres mòduls

Mòdul 1	Organització general del cos humà i de l'extremitat inferior 27 ECTS
Assignatura 1	Organització general del cos humà. Aparell locomotor
Assignatura 2	Extremitat inferior: maluc, genoll i turmell
Assignatura 3	Extremitat inferior: peu
Mòdul 2	Tronc i extremitat superior. Ajudes tècniques. Gestió 18 ECTS
Assignatura 4	Tronc. Extremitat superior
Assignatura 5	Efectes i accessoris. Ajudes tècniques
Assignatura 6	Gestió de l'ortopèdia
Mòdul 3	Treball Fi de Màster (TFM) 15 ECTS
Assignatura 7	TFM

Informació General

Preinscripció

A partir de l'1 de juliol, i durant els mesos de juliol, agost i setembre del 2015, a la web www.ub.edu/farmacia/queoferim/index/postgrau.htm → màsters i postgraus propis → curs d'ortopèdia per a farmacèutics.

Inscripcions

Un cop feta la preinscripció la matrícula s'haurà de formalitzar durant els mesos d'octubre i novembre a la Facultat de Farmàcia i l'adjudicació de places es farà per rigorós ordre de pagament.

Factura

En cas de voler factura s'ha de demanar en el moment de formalitzar la matrícula. De no fer-ho així la UB NO EXPEDIRÀ FACTURA A POSTERIORI.

Finançament

La Caixa ofereix un producte bancari per al finançament del Màster amb condicions avançades. Per a més informació podeu contactar amb Montserrat Ródenas (mrodenas@cofb.net).

Dates

Mòdul 1

Assignatura 1

Del 16 al 20 de novembre del 2015

Assignatura 2

Del 30 de novembre al 4 de desembre del 2015

Assignatura 3

Del 14 al 18 de desembre del 2015

De l'11 al 15 de gener del 2016

Mòdul 2

Assignatura 4

De l'1 al 5 de febrer del 2016

Assignatura 5

Del 15 al 19 de febrer

i 7 de març del 2016

Assignatura 6

Del 8 al 11 de març del 2016

Mòdul 3

Assignatura 7

Del 15 de març al 15 de maig del 2016

Horari

De dilluns a divendres de 09:30 a 20:30 hores

Lloc

Facultat de Farmàcia i Col·legi de Farmacèutics de Barcelona

Places

Limitades a 28

Total de crèdits

60 ECTS

Matrícula

5.400 €

Inclou els dinars de treball

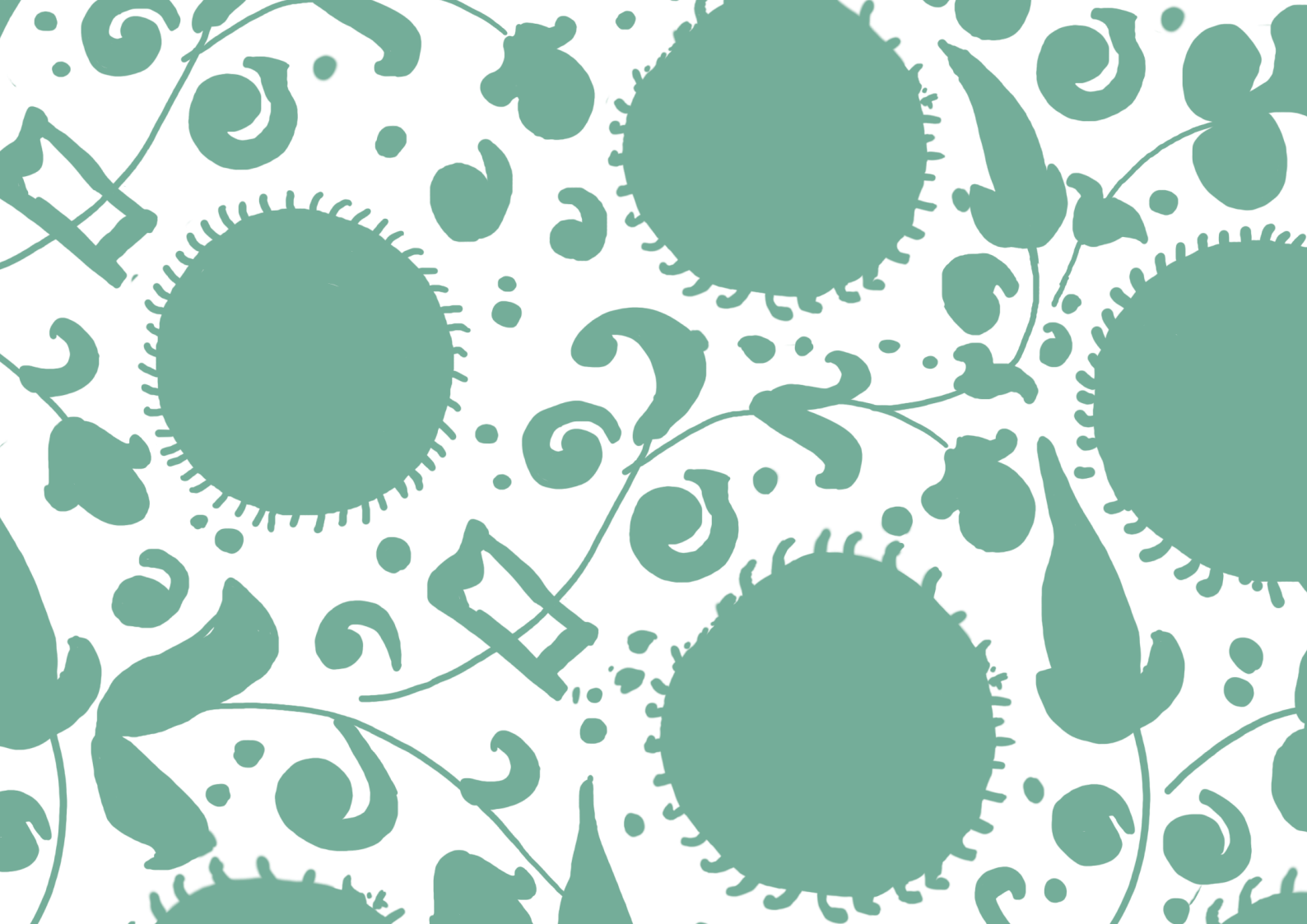
Hores lectives

350 hores, distribuïdes en set setmanes amb dedicació completa

Departament de Formació i Desenvolupament Professional
COL·LEGI DE FARMACÈUTICS DE BARCELONA
93 2440713 formacio@cofb.cat www.cofb.cat www.cofb.org

A stylized icon of two human figures, one larger and one smaller, rendered in a dark green color. The figures are composed of simple shapes: a rounded rectangle for the body and a circle for the head.

presencial

Dibuix inspirat en els motius
decoratius anomenats "de castanya"
d'un ALBARELO de Manises del s. xv.

Girona, 64-66 08009
Barcelona www.cofb.cat